

Brandveiligheid

Nieuwe, soms soepeler eisen

De brandveiligheidsregels die de overheid aan gebouwen stelt, zijn aangepast. Deels gaat het om een verruiming van de eisen, deels juist om een aanscherping. Tegelijk constateert DLV dat verzekeraars zich steeds strenger opstellen.

PRAKTIJKADVIES

De brandveiligheidseisen voor gebouwen heeft de overheid onder meer beschreven in het Bouwbesluit. Hierin staan eisen die gelden voor alle gebouwen in Nederland, dus ook voor bewaarplaatsen en werktuigbergingen. Als een akkerbouwer een omgevingsvergunning onderdeel bouwen aanvraagt, wordt het bouwplan hierop getoetst. Maar ook bestaande gebouwen en niet-vergunningsplichtige aanpassingen aan gebouwen, moeten voldoen aan de regels en gemeenten kunnen hierop controleren. Agrarische bedrijfsgebouwen vallen in het Bouwbesluit onder Industriefunctie. Het besluit staat voor deze categorie brandcompartimenten toe van maximaal 2.500 vierkante meter. Een brandcompartiment is een gedeelte van een gebouw, waarbinnen een brand zich maximaal kan verspreiden. Tussen de brandcompartimenten zit een brandwerende wand die de brand moet beperken tot de brandweerter plaatse is. De grens voor een compartiment is met de laatste herziening van het Bouwbesluit verhoogd van 1.000 naar 2.500 vierkante meter. Dat lijkt een aardige oppervlakte. Toch levert ook 2.500 vierkante meter nog veel beperkingen op. Zeker als je bedenkt dat gebouwen die (bijna) tegen elkaar aan staan als één gebouw worden gezien. Een brandmuur is vaak logistiek lastig en duur. Grotere brandcompartimenten zijn mogelijk als gelijkwaardigheid wordt aangetoond. Een veel gebruikte methode is 'beheersbaarheid van brand', een soort gestandaardiseerde methode voor het bepalen of een groter brandcompartiment verantwoord is. De totale vuurlast in een gebouw wordt berekend en getoetst aan de maximaal toelaatbare vuurlast in één brandcompartiment. Deze vuurlastberekening voorkomt met regelmaat dure en lastige oplossingen.

Logiesfunctie

Steeds meer akkerbouwbedrijven hebben een aparte kantine en toilet. Ook komt het voor dat er voor stagelopers of seizoensarbeiders in de schuur een slaapruijme wordt gemaakt. Bedenk daarbij dat deze ruimtes in het Bouwbesluit onder logiesfunctie vallen en dat betekent dat deze ruimte wel moet voldoen aan veiligheidseisen. Vooral op gebied van brandveiligheid zijn deze strenger dan voor een woonfunctie. Zo moeten de muren minimaal 60 minuten brandwerend zijn en er moeten voldoende vluchtwegen en brandmelders zijn. In ruimtes waar veel mensen verblijven, is het daarnaast vereist om brandoefeningen te houden. Voor de huisvesting zoals we die

▲ De staalconstructie in een brandwand moet ook brandwerend zijn. Dat kan met brandwerende verf.

in de landbouw kennen, is dat vaak niet verplicht. Toch adviseert DLV brandoefeningen te houden. Het gaat vaak om medewerkers die kortere tijd in het gebouw verblijven. Als er brand uitbreekt, is het belangrijk dat zij weten hoe zij op tijd kunnen vluchten. Zoals gezegd, is een brandscheidende wand verplicht als het gebouw groter is dan het maximale brandcompartiment. Deze wand moet minimaal 60 minuten brandwerend zijn. Het doel van een brandwerende wand is dat de brand van het ene compartiment niet direct naar het andere overslaat. Er is dan voldoende tijd om te vluchten. Daarnaast kan de brandweer het niet-brandende deel mogelijk nog redden. De wand zelf levert steeds minder problemen op: er zijn panelen op de markt met een vulling van PIR die brandwerend zijn. Ook steeds meer standaardpanelen blijken redelijk brandwerend. En bij een bewaarplaats zijn de meerkosten daarvan erg beperkt. Bedenk wel dat de doorvoeren en naden ook brandwerend moeten worden afgedicht. Het brandwerend maken van ramen, deuren en staalconstructies is vaak aanzienlijk duurder. Brandwerend glas voor ramen is flink aan de prijs. Bij loopdeuren zullen de deuren met een deurdranger moeten worden uitgevoerd. De sponning in kozijnen moet groter worden en ook de deur moet brandwerend worden gemaakt. Als in de wand overhead- of schuifdeuren zitten, moeten deze automatisch sluiten bij brand. De deur moet worden voorzien van een automatisch sluitmechanisme en een

kleefmagneet of smeltzekering. Een alternatief is een aparte branddeur. Ten slotte moet ook de staalconstructie lang genoeg blijven staan. Soms is het profiel sterk genoeg. Is dat niet het geval, dan moet de staalconstructie brandwerend worden afgestimmerd of worden behandeld met brandwerende verf. Kortom het is belangrijk om vooraf stil te staan, hoe de eis van compartimenten het goedkoopste ingevuld kan worden.

Kortsluiting

Veel branden ontstaan door kortsluiting. De elektrische installatie moet daarom veilig zijn. Laat de installatie daarom aanleggen conform de, overigens ook verplichte, NEN 1010-norm. In gebouwen waar veel mensen verblijven moet de installatie daarnaast regelmatig worden gekeurd volgens NEN 3140. Geen vereiste dus voor landbouwbedrijven, al merkt DLV wel dat verzekeraars dit stimuleren of soms zelfs eisen. Bij zo'n keuring keurt een elektrotechnisch inspecteur de installatie visueel en voert een aantal metingen uit. De interval tussen de keuringen hangt onder meer af van ouderdom van de installatie, de veiligheid van de installatie en de gevolgen bij uitval. Ook trekkers en zelfrijdende machines leveren een potentieel risico op. Een periodieke keuring van trekkers en machines kan dit risico op zelfontbranding sterk beperken. Een extra veiligheid is het plaatsen van een massaschakelaar op trekkers en zelfrijders, een maatregel die ook nog eens het diefstalrisico verkleint. **LM**